

حضرت معصومه سلام الله عليها در کلام بزرگان

آنچه در این نوشتار خواهد آمد بخشی از سخنان و سیره این بزرگان است در این باره.

۱. مقام معظم رهبری

ما باید از حضرت معصومه عليها السلام، بیشتر استفاده کنیم؛ به هر صورت ایشان امامزاده بلافصل است. دختر امام، خواهر امام، عمه امام، خیلی عظمت دارد. در همین زیارت نامه ایشان آمده است: «يَا فاطمَةُ اشْفَعِي لِي فِي الْجَنَّةِ فَإِنَّ لَكَ عِنْدَ اللَّهِ شَأْنًا مِنْ الشَّأْنِ؛ ای فاطمه معصومه! تو برای ورود من به بهشت شفاعت کن، چون نزد خدا دارای شأن و مقام بزرگی هستی.» بنابراین باید خیلی مغتنم بشمارید. همه مسلمانان و پیروان اهل بیت عصمت به خصوص مردم قم، و بالخصوص طلاب و علما باید زیارت او را مغتنم بدانند و از آن حضرت استمداد بنمایند. امیدوارم

خداوند به همه ما توفیق عنایت فرماید تا بتوانیم از این نعمت بزرگ، بیشتر بهره مند گردیم. (یوسفی، شهیده غربت، ص ۱۴۱)

۲. آیت الله جوادی آملی

امام هشتم علیه السلام در تجلیل از خواهرش - حضرت معصومه عليها السلام - مستقیماً دخالت کرده و زیارت مأثور برای او دارد. فرمود خواهرم را زیارت کنید. تمام این برکات ۱۲۰۰ ساله ای که از این بانو به امت اسلامی رسیده، به خاطر وجود قبر او در این شهر است و نشانگر آن است که حیات و ممات اینها یکسان است. به زیارت این بزرگوار بسنده کردن، حداقل آن است. اینها به علوم زیادی اشراف دارند و خیلی چیزها یاد می دهند، خیلی مشکل هم حل می کنند. کرامت واقعی آنها در این نیست که چهار تا مریض را شفا می دهند، یا مشکل مالی کسی را برطرف می کنند، کرامت واقعی آن حضرت در این است که بیابانی خشک و غریب، به برکت وجود او می شود، چیزی همانند حوزه کهن سال نجف. (همان، ص ۱۴۲)

۳. آیت الله فاضل لنکرانی رحمه الله

به نظر من نباید دایره کرامت حضرت معصومه عليها السلام را به اموری مادی محدود کنیم، به اینکه مثلاً ایشان کوری را بینا می کند یا مریضی را

شفا می دهد و مسائل دیگری مثل اینها که بسیار فراوان است. ولی ایشان کرامت های بالاتر از این دارند که آنها باید مورد توجه واقع شود. ما قمی ها می دانیم که واقعاً در کنار سفره آن حضرت نشسته ایم و این همه آثار و برکاتی که شامل ما شده، همه به برکت حضرت معصومه عليها السلام است و آلا قم، نه آب و هوای مناسبی دارد و نه جای دیدنی حسابی دارد. وجود قبر مطهر کریمه اهل بیت عليهم السلام در این جا مزیتی است که در جاهای دیگر پیدا نمی شود جز آنجایی که امام مدفون است. (همان، ص ۱۴۲)

۴. آیت الله میرزا جواد تبریزی رحمه الله

حضرت معصومه عليها السلام پرورش یافته امامت و دختر امام و عمه امام است که از هر جهت که بررسی شود او مرتبط به پرچمداران امامت شیعه است و همگی آنان اسوه تقوا و فضیلت و ولایت اند. این شخصیت گران قدر به عبادت، خشوع، شب زنده داری و روزه داری معروف بود و از خصوصیات دیگر این بانوی گرامی، محدثه بودن است. (همان، صص ۱۴۲ و ۱۴۳)

۵. آیت الله مکارم شیرازی

درباره حضرت فاطمه معصومه عليها السلام مطالبی است که درباره کمتر کسی از امام زادگان دیده می شود. امام صادق علیه السلام فرمود: «فرزندى از ما در قم دفن می شود که به برکت او شیعیان وارد بهشت می شوند.» این، تعبیر خیلی وسیع و گسترده ای دارد که شامل آنان که قابل شفاعتند و لیاقت شفاعت را دارند، می شود. در زیارت نامه آن حضرت می خوانیم: «يَا فاطمَةُ اشْفَعِي لِي فِي الْجَنَّةِ» ای فاطمه معصومه برای من برای ورود به بهشت، شفاعت کن! و باز می خوانیم: «فَإِنَّ لَكَ عِنْدَ اللَّهِ شَأْنًا

من الشآن» که این عبارت، گویای نهایت عظمت آن حضرت است. (همان، ص ۱۴۳)

سیره بزرگان در ارتباط با حضرت معصومه سلام الله عليها

۱. علامه طباطبایی رحمه الله

یکی از سیره های زیارتی علامه طباطبایی رحمه الله زیارت قبر حضرت معصومه عليها السلام بود. از شهید مطهری پرسیدند که: دلیل این همه تجلیل شما از علامه طباطبایی رحمه الله برای چیست و چرا هر وقت اسم او را می آورید، می گویند: روحی فداه (روح من فدای او باد)؟

آن مرحوم در پاسخ فرمود: من فیلسوف و عارف، بسیار دیده ام و احترام من به ایشان به خاطر فیلسوف بودن ایشان نیست، بلکه از این جهت است که او عاشق و دل باخته اهل بیت علیهم السلام است. علامه طباطبایی در ماه رمضان، روزه خود را با بوسه بر ضریح مقدس حضرت معصومه عليها السلام افطار می کرد، ابتدا پیاده به حرم مطهر، مشرف می شد، ضریح مقدس را می بوسید، سپس به خانه می رفت و غذا میل می کرد. این ویژگی اوست که مرا به شدت شیفته ایشان نموده است. (شمس، سیری در سیره علمی و عملی علامه طباطبایی از نگاه فرزندان، ص ۶۱۳)

۲. امام خمینی رحمه الله

یکی از شاگردان امام(ره) می گویند: زمانی که امام در صحن بزرگ حضرت معصومه عليها السلام تدریس می فرمودند، هر روز بعد از درس به حرم مطهر حضرت معصومه عليها السلام مشرف می شدند. این برای هر طلبه ممکن نبود. حتی من سراغ ندارم که مراجع بزرگ هم، هر روز به زیارت حضرت معصومه عليها السلام مشرف شوند.

امام تا وقتی که در قم بودند، به طور مرتب هر روز پس از درس صبح و گاهی هم پس از درس عصر، به حرم مطهر حضرت معصومه عليها السلام مشرف می شدند. (رجائی، برداشت هایی از سیره امام خمینی رحمه الله، صص ۲۴ و ۲۵)

۳. آیت الله بهجت

فرزند آیت الله بهجت درباره اهتمام ایشان به زیارت حرم حضرت معصومه عليها السلام می گویند: ایشان از وقتی که به قم مشرف شدند، یعنی از حدود سال های ۱۳۳۵، هر روز حرم می رفت حتی وقتی منزلشان از حرم دور بود، از آنجا ایشان می آمد برای حرم و درس. ایشان به زیارت حرم حضرت معصومه عليها السلام مقید بود، و بیشتر از یک ساعت و نیم در حرم حضرت معصومه به سر می برد، و زیارت جامعه و زیارت امین الله - این زیارت های مأثوره - را می خواند. (فصل نامه فرهنگ زیارت، ۱۳۹۰، ش ۷، ص ۶۴)

۴. آیت الله العظمی بروجردی رحمه الله

روزی جمعی از علما در محضر آیت الله بروجردی بودند که دو نفر از فرستادگان پادشاه عربستان به خدمت ایشان رسیدند و هدایایی به همراه

داشتند که میان آنها قطعه ای از پرده خانه خدا بود. ایشان از میان هدایا، پرده کعبه را برداشت و به چشم کشید و فرمود: «بقیه را برگردانید.» آنان گفتند: «پادشاه عربستان، وقت ملاقات می خواهد.» فرمود: «فعلاً وقت ملاقات ندارم.» علمای اطراف به آیت الله بروجردی گفتند: «آقا! خوب بود وقت ملاقات می دادید. چرا که چه بسا اگر چنین اجازه ای بدهید، موجب شود که قبور چهار امام که غریبانه در قبرستان بقیع جای دارند، تبدیل به بارگاه شود.» آیت الله بروجردی در پاسخ فرمود: «علت نپذیرفتن من این است که از عمه ام حضرت معصومه عليها السلام خجالت کشیدم؛ چرا که او وقتی در این شهر به دیدنم می آمد، می بایست ابتدا به زیارت عمه ام فاطمه معصومه عليها السلام می رفت. (همان، ص ۵۳)

۵. آیت الله مرعشی نجفی رحمه الله

آیت الله مرعشی نجفی رحمه الله درباره اهتمام خود به زیارت حرم حضرت معصومه عليها السلام گفته اند: «شصت سال است که هر روز من اولین زائر آن حضرت هستم.» از ایشان نقل است که فرمود: شب زمستانی بود که من دچار بی خوابی شده بودم. خواستم به حرم بروم، دیدم بی موقع است؛ آمدم خوابیدم. در عالم خواب دیدم خانمی وارد اتاق شد و به من فرمود: «سید شهاب! بلند شو و به حرم برو؛ عده ای از زوار من در پشت درب حرم، دارند از سرما هلاک می شوند؛ برو آنها را نجات بده.» من به طرف حرم به راه افتادم. وقتی پشت درب شمالی حرم رسیدم، دیدم در میدان آستانه، عده ای از زوار پاکستانی یا هندی، با لباس های مخصوص خودشان، از شدت سرما می لرزند. درب حرم را زدم؛ حاج آقا حبیب که جزو خدام حرم بود، با اصرار من در را باز کرد و ابتدا من، و آنها پشت سرم وارد حرم شدند. (فصل نامه فرهنگ زیارت، ۱۳۹۰، ش ۷، ص ۷)

(۸۸)

معاونت پژوهش

حوزه علمی فاطمیه ملاتانی